नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय
Nepal Sanskrit University
बेलझुन्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

मिति: २०८०/०७/१५

नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय अनुसन्धान केन्द्रद्वारा निकट भविष्यमै विज्ञद्वयपरीक्षित (Peer Reviewed) लेखहरू सङ्कलन गरिएको अन्तर्राष्ट्रिय मानक क्रमाङ्क (ISSN) प्राप्त 'ऋतम्भरा' नामक अनुसन्धानमूलक चातुर्मासिकी त्रैभाषिकी पत्रिकाको पूर्णाङ्क १८ प्रकाशन गर्न लागिएको कुरा सम्बद्ध सबै शोधकर्ता लेखकहरूलाई सादर जानकारी गराउँछौं । उक्त पत्रिकामा प्रकाशन गर्नका लागि प्रचलित शोधविधिको अनुसरण गरी लेखिएका र यसअघि अन्यत्र प्रकाशन नगरिएका मौलिक शोधलेखहरू आह्वान गरिएको छ । इमेलका माध्यमले लेख पठाउने अन्तिम दिनाङ्क २०८०/०८/२० तोकिएको छ । विज्ञपरीक्षणका लागि निर्धारित सम्पूर्ण प्रक्रियाहरू पूरा गरी उक्त प्रक्रियामा प्रकाशनयोग्य ठहरिएपछि मात्र प्राप्त लेखको प्रकाशन गरिनेछ । विज्ञ परीक्षणबाट अस्वीकृत भएका लेख ऋतम्भरामा प्रकाशन गरिने छैन । प्रकाशनका लागिं अयोग्य ठहरिएका लेखहरू फिर्ता गरिने छैनन्, तसर्थ आफ्नो लेखको एक प्रति आफूसँग सुरक्षित राख्नुहोला । लेखहरूको परीक्षणमा उभय अज्ञातताविधि (Double blind peer review method) अवलम्बन गरिने छ । लेख पठाउँदा लेखकले अनुसरण गर्नुपर्ने नियमहरू निम्न छन् :

१. लेख आफ्नो विषयसँग अनुकूल हुने गरी संस्कृत, नेपाली र अङ्ग्रेजीमध्ये कुनै एक भाषामा लेखिएको हुनु पर्नेछ । लेखहरू प्रीति र सुमोद नामक देवनागरी लिपिमा वा युनिकोडसम्बद्ध देवनागरी लिपिमा १६ प्वाइन्टको अक्षरमा ए ४ साइजको पृष्ठमा टङ्कन गरिएको हुनुपर्नेछ । लेख अङ्ग्रेजी भाषामा लेखिएको छ भने चाहिँ टाइम्स-न्यूरोमन लिपि (Times New Roman) को १२ प्वाइन्टमा टङ्कन गरिएको हुनुपर्ने छ । लेख टङ्कन गरिएको पृष्ठको चारै पट्टि एक इन्च छोडिएको हुनुपर्नेछ । स्पष्टता र सुपठनका लागि एपिए र एमएलए जुन शैलीमा लेखिएको भए पनि लेखका हरेक पङ्क्तिको अन्तराल डबल स्पेस (Double Spacing) हुनु पर्नेछ । लेखमा एउटा सन्दर्भ वा प्रसङ्ग समाप्त भएपछि अनुच्छेदपरिवर्तन (Paragraph change) गरिएको हुनु पर्नेछ । नयाँ अनुच्छेद प्रारम्भ गर्दा बायाँतिर एक इन्च छोडिएको हुनु पर्नेछ ।

२. एमएलए शैलीमा तीन पङ्क्तिभन्दा माथि र एपिएमा ३९ शब्दभन्दा माथिको उद्धरणलाई अनुच्छेदविच्छेद (Indent) गरेर राखिएको हुनु पर्नेछ । यसरी राख्दा उद्धरणचिह्न आवश्यक हुने छैन । अल्पविराम र पूर्णविरामपछि कोष्ठमा नियमानुसार स्रोतको उल्लेख चाहिँ गर्नु पर्नेछ । अनुसन्धाताहरूले लेख पठाउँदा रिच टेक्स्ट फर्मेटको वर्ड फाइल (Word File/Rich Text Format) मै पठाउनु पर्नेछ ।

३. अनुसन्धाताले वेद-वेदाङ्ग-भाषा-साहित्य-कला-धर्मशास्त्र-ज्योतिष-प्राच्यदर्शन आदि शास्त्रीय विषयहरूका साथै विज्ञान-आयुर्वेद-मानवशास्त्र-गणित-योग-प्राकृतिकचिकित्सा आदि प्राविधिक विषयहरूमध्ये कुन चाहिँ विषयमा शोध गरेको हो भन्ने कुरा स्पष्ट निर्देशित गरेको हुनु पर्नेछ । अर्थात् लेखकले आफ्नो लेखको विषयगत र विधागत सम्बन्ध स्पष्ट प्रदर्शन गरेको हुनु पर्नेछ ।

४. हरेक लेखको शब्दसीमा न्यूनतम ३५०० र अधिकतम ५००० हुनु पर्नेछ ।

२०८०/०७/१५

कार्य... निर्देशक
ने.सं.वि. अनुसन्धान केन्द्र

५. विषयवस्तुको थुप्रो र सूचना वा जानकारीको विश्लेषणविहीन सङ्कलनलाई मात्र अनुसन्धान मानिँदैन । त्यसैले ५००० शब्दहरू रहेको अनुसन्धानात्मक लेखमा कम्तीमा २५०० शब्दमा विषयविश्लेषण गरिएको हुनु पर्नेछ । विषय विश्लेषण अनेक उपशीर्षकहरूमा गर्न सकिने छ । विषय विश्लेषण पनि निर्दिष्ट सिद्धान्तका आधारमा गर्नुपर्नेछ ।

६. शोधलेखको शीर्षक प्राज्ञिक जिज्ञासायुक्त, सारपूर्ण र औचित्यपूर्ण हुनुपर्नेछ साथै १२ शब्दभन्दा माथिको हुनहुने छैन ।

७. अनुसंहित लेखहरूको विषय व्यवस्थापन गर्दा विश्व प्रचलित शैलीहरूमध्ये एमएलए (MLA) पद्धतिको अधुनातन संस्करण (Latest Edition- 9th) र एपिए (APA) पद्धतिको नवीनतम संस्करण (Latest Edition -7th) लाई आफ्नो विधा र शास्त्रअनुकूल तुल्याएर प्रयोग गरिएको हुनु पर्नेछ । भाषा, साहित्य र कला आदि विषयहरूमा एमएलए (MLA) पद्धति र प्राविधिक विषयहरूमा एपिए (APA) पद्धति अधिक प्रशंसनीय मानिन्छ ।

८. प्रत्येक शोधलेखमा लेखसार, शब्दकुञ्जिका, परिचय, पूर्वकार्यसमीक्षा, शोधान्तराल, शोधसमस्या र शोधउद्देश्यको प्रस्तुति, अध्ययनविधि, सैद्धान्तिक विषयविश्लेषण, निष्कर्ष र सन्दर्भग्रन्थसूची आदि अङ्ग उपाङ्गहरू अनिवार्यरूपमा रहनु पर्नेछ ।

९. लेखसार १५० शब्दसीमामा सीमित रही वक्राक्षर (इटलीसाइज्ड) मा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । उक्त लेखसार परिचय, शोधविधि, विश्लेषणको सारप्रस्तुति र निष्कर्ष रहेको इमराड (IMRAD) शैलीमा प्रस्तुत गरिएको हुनु पर्नेछ ।

१०. शब्दकुञ्जिकामा तीनदेखि पाँच शब्दमात्र समाविष्ट हुनु पर्नेछ । यसमा त्यस्ता शब्दहरू रहनु पर्नेछ, जसका आधारमा उक्त लेखको विषयबोध गर्न सहयोग पुगोस् । त्यस्ता शब्दहरू वर्णानुक्रममा उपस्थापित गर्नु पर्नेछ ।

११. लेखमा लामा लामा उद्धरणहरू रहनु हुँदैन ।

१२. लेखको निष्कर्षखण्डमा अनुसन्धित विषयको मूल आशय, सारभूत निष्कर्ष, उपलब्धि र भावी अनुसन्धानका लागि परामर्श पनि प्रस्तुत गरिएको हुनु पर्नेछ ।

१३. आवश्यक देखिएको खण्डमा शोधलेखमा सन्दर्भग्रन्थसूचीको ठीक अगाडि सङ्क्षेपीकृतशब्दसूची पनि प्रस्तुत गर्न सकिने छ ।

१४. सन्दर्भग्रन्थसूचीलाई वर्णानुक्रममा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । सन्दर्भग्रन्थसूची प्रस्तुत गर्दा संस्कृतको लेख हो भने सर्वप्रथम संस्कृतका ग्रन्थहरूको सूची वर्णानुक्रममा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ र त्यसपछि अन्य भाषाका ग्रन्थहरूको वर्णानुक्रमसम्बद्ध सूची दिनु पर्नेछ ।

१५. अङ्ग्रेजी भाषाको लेख हो भने सुरुमा अङ्ग्रेजी भाषाका सन्दर्भसामग्रीलाई वर्णानुक्रममा र त्यसपछि अन्य भाषाका सामग्रीलाई वर्णानुक्रममा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । नेपाली भाषाका सन्दर्भमा पनि माथि बताइएवमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

२०८०।८।१२

कार्यकारी निर्देशक
ने.सं.वि. अनुसन्धान केन्द्र

१६. लेख लेख्दा परिशीलन गरिएका ग्रन्थहरूको सूची लेखको अन्त्यमा अनिवार्य प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । यसरी सन्दर्भसूची निर्माण गर्दा मूलपाठमा उद्धृत गरिएका ग्रन्थहरूको सूची मात्र बनाउनु पर्नेछ । परिशीलन गरिएका ग्रन्थहरूको सूची धेरै देखाउनकै लागि शोधलेखमा उपयोग नगरिएका ग्रन्थहरू सन्दर्भकृतिसूचीमा समावेश गर्नु हुँदैन ।

१७. एउटा अनुसन्धान लेख लेख्दा आफ्नो शोधविषयसँग सम्बन्धित कम्तीमा दशवटा मानक ग्रन्थहरूको गहन अध्ययन आवश्यक छ ।

१८. भावहरण, विषयापहरण, विचारको पुनरावृत्ति, विपुल उपद्धरणहरूको उपयोग र धेरै उपशीर्षकहरूको प्रयोग आदि दोष शोधलेखमा रहनु हुँदैन । हरेक उद्धरण र सन्दर्भसङ्केत नियमबमोजिम प्रस्तुत गर्नु अनिवार्य छ ।

१९. प्रकाशनका लागि लेख पठाउँदा निर्धारित ढाँचामा टाइप गरेर पठाउनु पर्नेछ । हस्तलिखित लेख प्रकाशनका लागि ग्राह्य हुने छैन ।

२०. लेखको अन्त्यमा लेखकको नाम, पेसा, ठेगाना, मोबाइल नम्बर र इमेल स्पष्ट उल्लेख गरिएको हुनु पर्नेछ ।

२१. ऋतम्भराका लागि प्रेषित लेख प्रकाशनका लागि अन्यत्र पठाइएको छैन भन्ने प्रतिवद्धतापत्र पनि समाविष्ट हुनु पर्नेछ ।

२२. माथि बताइएका सम्पूर्ण प्रावधानको अनुसरण नगरिएका शोधलेखहरू ऋतम्भरामा प्रकाशित हुने छैनन् ।

लेख पठाउने इमेल ठेगाना :

dr.rishiregmi@gmail.com

२०८०।०८।१२

कार्यकारी नि...
ने.सं.वि ...